

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 6

Infl uential Factors on Crime Scene Investigation of Police Offi cers in Metropolitan Police Division 6

วศิมมณ อ้นธนาพรชัย¹, ผศ.ดร.ยุทธนา สุดเจริญ², ผศ.(พิเศษ) พล.ต.ท. ดร.ณรงค์ กุณินิเทศ³

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²อาจารย์ที่ปรึกษาคนที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

³อาจารย์ที่ปรึกษาคนที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ด้านการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุ ด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ด้านการรักษาสถานที่เกิดเหตุ และด้านการรวบรวมหลักฐาน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล รวมถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ โดยกลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 ประกอบด้วย 8 สถานี (พระราชวัง, จักรวรรดิ, สาราษฎร์, พลับพลาไชย 1, พลับพลาไชย 2, ปทุมวัน, บางรัก, ยานนาวา) มีจำนวนทั้งหมด 1,600 นาย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 320 นาย และการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 10 นาย

พบว่า ความแตกต่างของ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง มีการปฏิบัติงานการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุไม่แตกต่างกันทุกด้าน ส่วนความแตกต่างของระดับชั้นยศ เงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนและรายได้จากการทำสำนวนการสอบสวน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติงานการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุที่แตกต่างกัน เจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 ส่วนใหญ่ประสบปัญหาสำคัญในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ คือ 1. กำลังพลไม่เพียงพอ 2. สภาพการจราจรติดขัด 3. งบประมาณไม่เพียงพอ 4. ขาดความรู้ความชำนาญ 5. ขาดอุปกรณ์เครื่องมือ 6. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้เสียหายหรือพยาน โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรมีการเพิ่มอัตรากำลังพล จัดสรรงบประมาณเพิ่มมากขึ้น โดยพิจารณาจากปริมาณงาน และความหนาแน่นของจำนวนประชากรในท้องที่ ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับความสำคัญของการรักษาสถานที่เกิดเหตุ ควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบปฏิบัติการส่งของกลางเพื่อนำไปตรวจพิสูจน์ โดยให้สามารถส่งตรวจพิสูจน์ของกลางบางประเภททางไปรษณีย์ได้ ควรจัดให้มีการ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

สัมมนา หรือประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน

คำสำคัญ : การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ, เจ้าหน้าที่ตำรวจ, ตำรวจนครบาล 6

Abstract

This research was aimed to compare influence factors, which related to police officer duties on investigation, management, maintain and evidence collection of crime scene at metropolitan police division 6 area. The influence factors were included demographic, problems and obstacles, and recommendation data, which were collected from 1,600 police officers who working in metropolitan police division 6 areas, which consist of eight police stations, Prarajchawang, Chakrawatt, Samranraj, Prubprachai I, Prubprachai II, Pathumwan, Bang-Rak and Yannawa. Three hundred twenty police officers were interviewed by questionnaires and quantitative research was collected data from ten police officers by in depth interviewing.

The different of gender, age, education and position were not affecting to duties of crime scene investigation. On other hand, different of rank, salaries/incidental benefits (per month)/benefit from case writing, working period were affected to working of crime scene investigation. Major of police officers in metropolitan police division 6 areas were experienced to important problems including 1) not enough personnel 2) traffic jam 3) not enough budget 4) lack of experienced experts 5) lack of equipment facilities and 6) lack of cooperation from victim or witness. The suggestions were 1) increment of personnel and budget, which considered from work load and population of responsible area 2) training course for crime scene investigation to police officers and relating government sectors 3) publicize to inform people should awareness important of maintaining crime scene investigation 4) improve regulation, some of evidence might be transfer by post office 5) meeting or conference between relating government sectors for sharing experience, comment, problems and obstacles and suggestion when cooperative working.

Keywords : crime scene investigation, police officers, Bangkok metropolitan police division 6

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

บทนำ

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจฉบับนี้จะเน้นไปที่เขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 ได้แก่ พระราชวัง, จักรวรรดิ, สราญราษฎร์, พลับพลาไชย 1, พลับพลาไชย 2, ปทุมวัน, บางรัก, ยานนาวา ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่น (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร, 2558) อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญของการชุมนุมทางการเมืองการปกครองอยู่ด้วย ยกตัวอย่างเช่น อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ได้มีการชุมนุมของประชาชนและนักศึกษาในเหตุการณ์ 14 ตุลา ปี 2516 (ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, 2546), การชุมนุมของประชาชนในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ปี 2535 (คุณครุดวง เนตร ไทยประกอบ, 2555) , การชุมนุมของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ พ.ศ. 2553 (นาย ยิ่งคิด, 2556), การชุมนุมคัดค้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ พ.ศ. 2556 (กระปุกดอทคอม, 2556) และ เหตุระเบิดหน้าศาลพระพรหมเอราวัณที่แยกราชประสงค์ พ.ศ. 2558 (ไทยรัฐฉบับพิมพ์, 2558) เป็นต้น ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยี ทำให้ลักษณะการดำรงชีวิตของคนเปลี่ยนไป ทำให้การกระทำ ความผิดมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรง และสลับซับซ้อนมากขึ้น (ดาราวิไล เจ็ดองค์, 2555) การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ (Crime Scene Investigation) เป็นกระบวนการอันดับแรกที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจาก อาชญากรมักจะทิ้งร่องรอยเอาไว้ในสถานที่เกิดเหตุเสมอ การจะนำตัวผู้กระทำความผิดที่แท้จริงมาลงโทษนั้น เป็นไปได้ยากมาก หากการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุไม่มีประสิทธิภาพ (อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ, 2552) ดังนั้น จึงมีความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 เพื่อที่จะได้ทราบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีปัญหาอุปสรรค และ ข้อเสนอแนะในงานตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุอย่างไรบ้าง เพราะประสิทธิภาพในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุย่อมส่งผลต่อการคลี่คลายคดีต่างๆ ที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังทำให้คดีต่างๆ มีแนวโน้มลดลง ซึ่งเป็นการเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในสังคมมากขึ้น และยังเพิ่มประสิทธิภาพในการนำตัวผู้กระทำความผิดที่แท้จริงมาลงโทษอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 6

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร : เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ในเขตพื้นที่กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 จำนวน 8 สถานี จำนวนทั้งหมด 1,600 นาย และสัมภาษณ์แบบเชิงลึก 10 นาย

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

2. ขอบเขตตัวแปร : ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ ตำแหน่ง ระยะเวลาการปฏิบัติงาน เงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือน

ตัวแปรตาม คือ ระดับการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ประกอบด้วย การรับแจ้งเหตุและเดินทางไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การบันทึกสถานที่เกิดเหตุ การถ่ายภาพ การทำแผนที่และแผนผัง การเก็บรวบรวมพยานวัตถุเพื่อส่งตรวจพิสูจน์ยังห้องปฏิบัติการ การนำวัตถุพยานไปสืบคดีในชั้นศาล รวมถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

3. ขอบเขตเวลา : ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย อยู่ในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ.2559 – เดือนตุลาคม พ.ศ.2559

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย : การศึกษาครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ และวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ขั้นตอนการวิจัย : ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 320 นาย โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากวิธีการของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) และการศึกษาในเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่นั้น คัดเลือกให้ จำนวน 10 นาย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีการหาค่าความเที่ยงโดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรงในเนื้อหา และได้ทำการหาค่าความเชื่อมั่น พบว่า ได้รับค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 ซึ่งถือว่าเป็นแบบสอบถามการวิจัยที่มีความเชื่อมั่นในระดับสูง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล :

วิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นคำถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ ตำแหน่ง เงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนและรายได้จากการทำสำเนาสอบสวนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานที่เกิดเหตุและขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุ ด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ด้านการรักษาสถานที่เกิดเหตุ ด้านการรวบรวมหลักฐาน โดยคำถามเป็นลักษณะแบบสอบถามปลายปิด และให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงข้อละ 1 ตัวเลือกเท่านั้น ลักษณะของคำถามเป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) ตามแบบของลิเคิร์ทซึ่งจะใช้เกณฑ์ในการแปลผลระดับค่าเฉลี่ยของเบสส์

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

วิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล เป็นคำถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ ตำแหน่ง เงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนและรายได้จากการทำสำเนาสอบสวนและระยะเวลาการปฏิบัติงาน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ และขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ การรับแจ้งเหตุและการเดินทางไปสถานที่เกิดเหตุ การจดบันทึก การถ่ายภาพ การทำแผนที่ การวัดระยะของพยานวัตถุหรือศพ การตรวจค้นพยานหลักฐาน การเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน การบรรจุหีบห่อพยานหลักฐาน การส่งพยานหลักฐานตรวจพิสูจน์

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ปัญหาด้านกำลังพล ปัญหาด้านความรู้ความสามารถในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ปัญหาด้านอุปกรณ์เครื่องมือและยานพาหนะ ปัญหาด้านการติดต่อประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านการส่งพยานหลักฐานที่เป็นของกลางตรวจพิสูจน์ ปัญหาด้านการแจ้งผลการตรวจพิสูจน์

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บ และคำนวณหาค่าทางสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล นำข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ได้จากการบันทึกเสียงมาเรียบเรียงเป็นข้อความ

ผลการวิจัย

ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ช่วงอายุ 41-50 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีชั้นยศเป็นร้อยตำรวจโท ตำแหน่งเป็นสารวัตร (สอบสวน) มีเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนและรายได้จากการทำสำนวนการสอบสวนอยู่ระหว่าง 23,001 – 31,000 บาท ระยะเวลาการปฏิบัติงานระหว่าง 6-10 ปี

ข้อมูลระดับการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ พบว่า ภาพรวมมีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, $S.D = 0.223$)

ข้อมูลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

1. เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งที่แตกต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันทุกด้าน
2. ระดับชั้นยศที่แตกต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุด้านการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุ ($p\text{-value} = 0.002$) และด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ($p\text{-value} = 0.000$) แตกต่างกัน
3. จำนวนเงินเดือนและเงินเพิ่มพิเศษต่อเดือนและรายได้จากการทำสำนวนการสอบสวนแตกต่างกันมีระดับการปฏิบัติงานการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุด้านการรวบรวมหลักฐาน ($p\text{-value} = 0.015$) แตกต่างกัน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

4. ระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีระดับการปฏิบัติงานการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ($p\text{-value} = 0.000$) แตกต่างกัน

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยส่วนใหญ่จะมีแนวทางการปฏิบัติที่สอดคล้องกัน ดังนี้ เมื่อได้รับแจ้งเหตุ จะส่งสายตรวจที่อยู่ใกล้สถานที่เกิดเหตุที่สุดเข้าไปดูก่อน ว่ามีเหตุเกิดขึ้นจริงหรือไม่ ถ้ามีเหตุเกิดขึ้นจริง ก็จะทำ การสำรวจสถานที่เกิดเหตุเบื้องต้นและรักษาสถานที่เกิดเหตุ หากพบว่ามีผู้บาดเจ็บอยู่ในสถานที่เกิดเหตุก็ จะทำการส่งตัวผู้บาดเจ็บไปทำการรักษา ติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ สอบถาม ข้อมูลต่างๆจากผู้เสียหายหรือพยาน จดบันทึกรายละเอียด ถ่ายภาพสถานที่เกิดเหตุและทำแผนที่ ตรวจสอบ พยานหลักฐาน เก็บรวบรวมพยานหลักฐาน บรรจุหีบห่อพยานหลักฐานและทำการส่งพยานหลักฐานไปตรวจพิสูจน์ ปัญหาและอุปสรรค คือ กำลังพลไม่เพียงพอ การจราจรติดขัด ขาดแคลนงบประมาณ อุปกรณ์ เครื่องมือและ ยานพาหนะ เจ้าหน้าที่ขาดความรู้และความชำนาญ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากผู้เสียหายหรือพยาน ส่วน ข้อเสนอแนะมี ดังนี้ ควรจัดสรรกำลังพล และงบประมาณเพิ่มขึ้น ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการตรวจ สถานที่เกิดเหตุควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุเบื้องต้น เช่น ความสำคัญของการรักษาสถานที่เกิดเหตุที่มีผลต่อ การเพิ่ม ทำลาย ทำให้เสียหายของวัตถุพยาน

อภิปรายผลการวิจัย

1. **ด้านการบริหารจัดการสถานที่เกิดเหตุ** พบว่า มีจำนวนอัตรากำลังพลที่สามารถปฏิบัติงานด้านการ ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุได้น้อยมาก เมื่อเทียบกับปริมาณงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ปิยะวงศ์ (2544) ศึกษาในเรื่อง แนวทางการพัฒนางานสอบสวนของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 6 พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีปริมาณน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับปริมาณงาน

ขาดแคลนอุปกรณ์เครื่องมือในการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุอีกทั้งยังไม่มียงบประมาณในการจัดซื้อ หรือ ซ่อมอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาตรี เชื้ออภัย (2544) ศึกษาในเรื่อง การ พัฒนาพนักงานสอบสวนเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามแนวนโยบายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ : ศึกษาเฉพาะกรณี กองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า หน่วยงานส่วนกลางควรจัดสรรงบประมาณ ค่าตอบแทนในการทำงาน พร้อม ทั้งอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการทำงานให้ครบถ้วนเพียงพอต่อความต้องการ

การจราจรมีผลต่อระยะเวลาในการเดินทางไปยังสถานที่เกิดเหตุเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนพงษ์ วิฑูรย์ (2545) ศึกษาในเรื่อง สภาพปัญหาการจราจรที่มีผลกระทบต่อ การประกอบธุรกิจ : ศึกษาเฉพาะ กรณีพื้นที่เขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย 1 กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 พบว่า สภาพ การจราจรที่ติดขัดเป็นอุปสรรคในการทำงาน ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง

2. **ด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ** พบว่า กรณีที่สถานที่เกิดเหตุที่มีบริเวณกว้าง เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ใช้ วิธีการถ่ายภาพต่อกัน (Panorama) เพื่อให้เห็นสถานที่เกิดเหตุในมุมกว้าง และยังมี การวางมาตรฐานกำกับทุกครั้ง ที่ถ่ายภาพในระยะใกล้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมภพ เองสมบูรณ์ (2551) ที่ว่า การมองรูปถ่ายที่มีการแบ่งเป็น ส่วนๆ ทำให้มองไม่เห็นสถานที่เกิดเหตุในมุมกว้าง และเมื่อถ่ายภาพในระยะใกล้ให้วางมาตรฐานกำกับทุกครั้ง

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

การทำแผนที่หรือแผนผังสถานที่เกิดเหตุ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทำแผนที่หรือแผนผังสถานที่เกิดเหตุโดยให้ทิศเหนือชี้ไปทางหัวกระดาดเสมอซึ่งสอดคล้องกับการประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2552) ซึ่งได้กำหนดให้มีทิศเหนืออยู่บนหัวกระดาด

3. ด้านการรักษาสถานที่เกิดเหตุ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ค่อยทำการส่องไฟ ปิดไฟในห้องหรือทำให้แสงสว่างน้อยลงแล้วใช้ไฟฉายส่องทำมุมเฉียงกับพื้นเพื่อหารอยเท้า และวัตถุพยานขนาดเล็กที่อยู่บนพื้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมภพ เองสมบูรณ์ (2551) ที่กล่าวว่า การปฏิบัติดังกล่าวอาจทำให้ตรวจพบพยานหลักฐานประเภทรอยเท้า รอยรองเท้า หรือพยานวัตถุขนาดเล็กที่สำคัญได้ เช่น กระดุม เศษดินทรายที่ติดมากับรอยเท้าคนร้าย ซึ่งสามารถนำมาประมวลเหตุการณ์ได้ในส่วนหนึ่ง

4. ด้านการรวบรวมหลักฐาน พบว่า กรณีพบศพในบ้านหรือห้องพัก เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ใช้วิธีการค้นหาวัตถุพยานโดยการยึดศพเป็นจุดศูนย์กลางแล้วขยายวงค้นออกไป เป็นลักษณะวนเป็นก้นหอย ซึ่งหลักปฏิบัติดังกล่าว เป็นหลักที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากวิธีการค้นหาวัตถุพยานดังกล่าวอาจเป็นการเพิ่ม หรือทำลายพยานหลักฐาน ซึ่งหลักการตรวจสถานที่เกิดเหตุที่เหมาะสม ควรจะเริ่มค้นหาวัตถุพยานจากส่วนใหญ่ไปสู่ส่วนย่อย หรือค้นจากภาพรวมก่อนแล้วจึงลงลึกไปสู่รายละเอียด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภชัย ไตรสมบูรณ์ (2546) ที่ได้ทำการศึกษาในเรื่อง การตรวจสถานที่เกิดเหตุ พบว่า หลักการตรวจสถานที่เกิดเหตุที่ถูกต้องให้เริ่มจากใหญ่ไปสู่ส่วนย่อย หรือจากภายนอกไปสู่ภายในเสมอ

แม้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะได้รับการฝึกอบรมให้สามารถเก็บวัตถุพยานแล้วก็ตาม แต่ก็ยังขาดความชำนาญอีกทั้งยังขาดแคลนอุปกรณ์เครื่องมือในการตรวจสถานที่เกิดเหตุ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชชาติร์ เชื้ออภัย (2544) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาพนักงานสอบสวนเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามแนวนโยบายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ : ศึกษาเฉพาะกรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า พนักงานสอบสวนไม่มีความรู้ความชำนาญในการใช้เครื่องมือที่เก็บรวบรวมพยานหลักฐาน รวมถึงยังขาดความรู้ความสามารถด้านการเก็บพยานหลักฐาน อีกทั้งยังขาดอุปกรณ์เครื่องมือในการตรวจสถานที่เกิดเหตุ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวี ทักษณีสลพร (2542) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสวงหาพยานหลักฐานทางชีวภาพจากร่างกายผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน สังกัดสถานีตำรวจนครบาล พบว่า พนักงานสอบสวนและทีมตรวจสถานที่เกิดเหตุยังไม่มีความรู้ความชำนาญที่เพียงพอในการเก็บพยานหลักฐาน ส่งผลให้ในบางกรณีขาดพยานหลักฐานบางอย่างที่มีความจำเป็นต่อคดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้งาน ดังนี้ หน่วยงานส่วนกลางควรมีการเพิ่มอัตรากำลังพล และจัดสรรงบประมาณเพิ่มมากขึ้นให้เพียงพอและเหมาะสมต่อความต้องการ โดยพิจารณาจากปริมาณงาน และความหนาแน่นของจำนวนประชากรในท้องที่ ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการตรวจสถานที่เกิดเหตุ ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างน้อยปีละครั้ง ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับความสำคัญของการรักษาสถานที่เกิดเหตุซึ่งมีผลต่อการ เพิ่ม ทำลาย ทำให้

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เสียหายของวัตถุดิบ การปรับปรุงแก้ไขระเบียบปฏิบัติการส่งของกลางเพื่อนำไปตรวจพิสูจน์ โดยให้สามารถส่งตรวจพิสูจน์กลางบางประเภททางไปรษณีย์ได้ เช่น แผ่นเก็บรอย นิ้วมือแฝง เอกสารต่างๆ เป็นต้น ควรจัดให้มีการสัมมนา หรือประชุมร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสถานที่เกิดเหตุ เช่น เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล เจ้าหน้าที่มูลนิธิ พนักงานอัยการ แพทย์ที่ตรวจชันสูตรพลิกศพ พนักงานฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐานกลาง เป็นต้น เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้การตรวจสถานที่เกิดเหตุมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการทำงานให้ได้ประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ควรกำหนดกลุ่มประชากรเป้าหมายให้เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสถานที่เกิดเหตุอื่นๆ ด้วย เช่น เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล เจ้าหน้าที่มูลนิธิ พนักงานอัยการ แพทย์ที่ตรวจชันสูตรพลิกศพ พนักงานฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐานกลาง เป็นต้น ให้ทราบถึงแนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจสถานที่เกิดเหตุของหลายๆ หน่วยงาน รวมถึง ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อจะได้นำมาศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสถานที่เกิดเหตุ

ควรศึกษาเปรียบเทียบงานด้านการตรวจสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่อื่นๆ เช่น หน่วยงานอื่นๆ ในเขตพื้นที่กองกำกับการตำรวจนครบาล เป็นต้น

ควรศึกษาปัญหาที่เกิดจากประชาชนทั่วไป หรือไทยมุง ที่มีผลต่อการตรวจสถานที่เกิดเหตุ เช่น ต้องใช้ระยะเวลาทำงานมากขึ้น วัตถุดิบถูกทำลาย สูญหาย หรือเสื่อมสภาพไปเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

เอกสารอ้างอิง

กระปุกดอทคอม. (2556). ย้อนเหตุการณ์ผ่านร่างนิรโทษกรรม สู่การปลุกพลังมวลชนด้านสุดซอย. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 20, 2558, จาก <http://highlight.kapook.com/view/93311>.

คุณครูดวงเนตร ไทยประกอบ. (2555). พฤษภามิม ๒๕๓๕ วิกฤตการณ์ทางการเมือง "พฤษภามิม ๒๕๓๕" กลับคืนสู่สันติสุข ก็ด้วย พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 20, 2558, จาก <http://sawangpattaya.org/sawangschool/index.php?topic=1487.0>.

ชาตรี เชื้ออภัย. (2544). การพัฒนาพนักงานสอบสวนเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามแนวนโยบายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ: ศึกษาเฉพาะกรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล. ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2546). 14 ตุลา บันทึกประวัติศาสตร์. เอกสารวิชาการหมายเลข 2. โครงการ “บรรยายสาธารณะ-ตลาดวิชา-มหาวิทยาลัยประชาชน”.

ดาราวิไล เชื้อเจ็ดองค์. (2555). การพัฒนางานด้านการตรวจสถานที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

- ไทยรัฐฉบับพิมพ์. (2558). **วินาศกรรมกรุง โหด 19 ศพบีมราชประสงค์**. สืบค้นเมื่อ กันยายน 18, 2558, จาก <http://www.thairath.co.th/content/518977>.
- นายยังคิด. (2556). **การประชุมของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ พ.ศ. 2553**. สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 20, 2558, จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/political79-2/2013/06/09/entry-1>.
- พัฒนพงษ์ วิฤทธิ. (2545). **สภาพปัญหาการจราจรที่มีผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่เขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลพลับพลาไชย 1 กองบังคับการตำรวจนครบาล 6**. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารงานยุติธรรม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิภาวี ทศนสีลพร. (2542). **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสวงหาพยานหลักฐานทางชีวภาพจากร่างกายผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน สังกัดสถานีตำรวจนครบาล**. ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารกฎหมายการแพทย์และการสาธารณสุขบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศุภชัย ไตรสมบุญ. (2546). **การตรวจสถานที่เกิดเหตุ**. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก.
- ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร. (2558). **สถิติจำนวนประชากรและบ้านในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายแขวงและเขต ณ เดือน ธันวาคม 2558**. สำนักบริการการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.
- สมภพ เองสมบุญ. (2551). **การตรวจสถานที่เกิดเหตุเบื้องต้น**. นครปฐม: โรงเรียนนายร้อยตำรวจ.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2552). **ประมวลระเบียบประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะที่ 2**. สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 11, 2554, จาก <http://www.royalthaipolice.go.th/ad-min/download/file/law.doc>.
- สำราญ ปิยะวงศ์. (2544). **แนวทางการพัฒนางานสอบสวนของพนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 6**. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารงานยุติธรรม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อรรถพล แซ่มสุวรรณวงศ์ และคณะ. (2552). **นิติวิทยาศาสตร์ 1 เพื่อการสืบสวนสอบสวน Forensic Science 1 for Crime Investigation**. กรุงเทพฯ: บริษัท จี.บ.พี. เซ็นเตอร์จำกัด.
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. 3 rd ed. New York: Harper & Row.